

શિવરાત્રી

ભારત જેવા ધર્મપ્રધાન દેશ છે. અને કદાચ ભારતમાં જેટલા ત્યોહારો ઉજવાય છે તેટલા કદાચ બીજા કોઈ દેશ માં ઉજવાતા નથી. સમય પ્રતિ સમય આ ત્યોહારોમાં છુપાયેલી આધ્યાત્મિક રહસ્યો ખુલે છે. ભારત માં ઉજવવામાં આવતા ત્યોહારોમાં બધા જ ત્યોહાર કંઈક રહસ્ય ભરેલા છે. મહા શિવરાત્રી નો ત્યોહાર બધા જ ત્યોહારોમાં અલગ છે. આપણા દરેક મંદીરોમાં શિવલીંગ જરૂર હોય છે. અને લગભગ બધા જ ધર્મ શાસ્ત્રો માં શિવજી ની મહિમા ન આવે એવું કોઈ શાસ્ત્ર હોય. ખુબ જ આસ્થા અને શ્રદ્ધા થી ત્યોહારો તો ઉજવાય છે. પરંતુ આ ત્યોહારો પાછળ રહેલું હાર્દ સમજવામાં આપણે ઉણા ઉતર્યા છીએ.

મહા શિવરાત્રી જેવું નામ તેવો જ મહાન ત્યોહાર છે. કારણ આ કોઈ ધર્મ નેતા, કે રાજ નેતા ની નહીં, પરંતુ આ તો આપણા સર્વ ના પરમ પિતા ની જન્મ જયંતી ની યાદગાર છે. આપણે સહુ ખૂબ શ્રદ્ધા થી શિવજીની આરાધના તો કરીએ છીએ પરંતુ શિવજી નો યથાર્થ પરિચય જાણીએ છીએ ખરા? શિવજી ની જન્મ જયંતી ને જ શિવરાત્રી શા માટે કહેવામાં આવે છે? શિજી કઈ રાત્રીએ આવ્યા? શિવજી આ ધરા પર આવી ને એવું તો કયું કાર્ય કરાવે છે જેથી આખું વિશ્વ તેમને યાદ કરે છે? શિવ ની જ પૂજામાં ધતુરો શા માટે? ઘણા એવા સવાલો ના જવાબ મેળવવા આપણે ક્યારેય પ્રયત્ન કર્યો જ નથી. આવો જાણીએ શિવરાત્રી નું રહસ્ય.

પરમાત્માનું નામ

પરમાત્મા નું રુપ અતિ સુક્ષ્મ જ્યોત્તિબિંદુ સ્વરુપ છે. કર્તવ્યવાચક નામ અનેક છે પરંતુ એક નામ શિવ છે. શિવ શબ્દ નો અર્થ છે કલ્યાણકારી, માટે જ પરમાત્મા ને સદા શિવ કહેવામાં આવે છે. પરમાત્મા સદા અને સર્વ નું કલ્યાણ કરવાવાળા છે. પરંતુ અનેક કર્તવ્યો ના કારણે હજારો નામોથી ભગવાનની મહિમા કરતા આવ્યા. ભારત ના ખૂણે ખૂણે આવેલાં શિવાલયો નિરાકાર પરમપિતા પરમાત્મા જ્યોત્તિ બિંદુ શિવ ની આરાધના ભિન્ન ભિન્ન નામો થી થાય છે. પરમાત્માના દરેક નામો તેમના દિવ્ય કર્તવ્ય ની ઝાંખી કરાવે છે. અમરનાથ, બબુલનાથ, સોમનાથ, રામેશ્વર, ગોપેશ્વરમ પશુપતિનાથ વગેરે અમરનાથ એટલે જ્ઞાન આપીને અમરલોક ના માલિક બનાવે છે. બબુલનાથ એટલે બાવળ જેવા કાંટામાંથી ફૂલ જેવા બનાવે છે. વિશ્વનાથ એટલે વિશ્વના માલિક બનાવે છે. રામેશ્વરમ —રામ ના પણ ઇશ્વર. ભગવાન શિવ રામ અને શ્રીકૃષ્ણ ના પણ ઇષ્ટ હતા જેની યાદગાર જ રામેશ્વરમ અને ગોપેશ્વરમ છે. ભારત બહાર પણ મક્કા માં સંગ એ અસવદ, મિશ્ર માં ઔસિરિસ ની આરાધના, બેબિલોન માં શિઅન નામ થી પૂજા થાય છે.

શિવરાત્રી નું રહસ્ય.

વિશ્વ માં અનેકોની જન્મ જયંતી ઉજવાય છે કોઈ ની પણ જન્મ જયંતી માટે રાત્રિ શબ્દ વપરાતો નથી. પરમાત્મા શિવ માટે જ શા માટે રાત્રિ શબ્દ વપરાય છે? શ્રીકૃષ્ણ નો જન્મ રાત્રિ ના બાર વાગ્યે ઉજવવામાં આવે છે, છતા પણ તે દિવસ ને જન્માષ્ટમી કહેવામાં આવે છે. તો પરમાત્મા કઈરાત્રિ એ આવે છે? જ્યારે વિશ્વમાં અજ્ઞાન અંધકાર છવાઈ જાય છે. કામ, ક્રોધ, આદિ વિકારો ના વશીભૂત માનવ દુઃખી અને અશાન્ત બની જાય છે. ધર્મ અધર્મ બને છે. વિશ્વમાં પાપાચાર, ભ્રષ્ટાચાર ની બોલબાલા થાય છે. એવા સમયે જ્ઞાન સુર્ય પારમાત્મા શિવ અજ્ઞાન અંધકાર નો વિનાશ કરવા માટે આ ધરા પર આવે છે. પરમાત્મ જે સાકાર માધ્યમ નો આધાર લે છે તેને આપણે નંદીના રુપમાં પુજીએ છીએ. પરમાત્મા માતાના ગર્ભ થી જન્મ લેતા નથી પરંતુ

પરકાયા પ્રવેશ કરે છે. માટે જ આપણે પરમાત્મા ને સ્વયં-ભૂ કહીએ છીએ. સ્વયં-ભૂ એટલે પરમાત્મા પ્રકૃતિ ને વશમાં લઈ સાધારણ વૃદ્ધ તન નો આધાર લે છે. જેમનું કર્તવ્યવાચક નામ બ્રહ્મા રાખવામાં આવે છે, જેમના દ્વારા નવી સુખ શાન્તિમય દુનિયાની સ્થાપના નું કાર્ય કરાવે છે.

આપણે દર વર્ષે શિવરાત્રિ ના દિવસે વ્રત રાખી, જાગરણ કરી ભાંગ ની પ્રસાદ પણ લઈએ છીએ. શિવજી ની પૂજામાં દૂધ, બિલીપત્ર, ફૂલ ચઢાવીએ છીએ. વ્રત રાખીને આપણે માત્ર ખાવાનું જ બદલી કરીએ છીએ, કદાચ રોજ કરતાં વધુ કેલરી વાળું ભોજન લઈ અને નકોરડો ઉપવાસ કર્યો નો અંતરનો ઓડકાર લઈએ છીએ. ઉપવાસ નો અર્થ છે. ઉપર વાસ કરવો એટલે પ્રભુ પિતાને વધુ યાદ કરવા. પરમાત્મા પાસે વાસ કરવો. અને છોડવા જેવા અવગુણો કમીઓ છોડવાનો સંકલ્પ કરવો. ભાંગ ધતૂરો શરીર માટે નુકશાન કરે છે. તો પછી ભગવાને કઈ રીતે આવી ચીજ નો ઉપયોગ કર્યો હોય? પરમાત્મા કહે છે કેન શો જરૂર કરો પરંતું કયો નશો? ભાંગ ધતૂરાનો નહીં શ્રેષ્ઠ જ્ઞાન લઈ પરમાત્મા ની લાયક સંતાન હોવાનો નશો રાખીએ. આપણે દેવતા બનવાવાળી શ્રેષ્ઠ આત્મા છીએ તેવો નશો રાખો. અને આપણી અંદર રહેલા અવગુણો પ્રભૂને અર્પણ કરવા. જાગરણ કરી જુગાર, કિલ્મો જોવી તેના કરતાં તો જાગરણ ન કરવું સારું, જાગરણ કરી પ્રભુનું ધ્યાન કરો તો કંઈક પ્રાપ્તિ થાય. પરંતું આપણે આવું જાગરણ કરી ફળ ની આશા પરમાત્મા પાસે રખીએ છીએ. આપણે ભગવાન ને યાદ કરવાના બદલે જુગાર રમી જાગરણ કર્યું તો શું મળે? જાગરણ નો અર્થ છે આત્મા ની જ્યોત ને સદા જાગતી રાખવી. જેમ દીવો પ્રગટાવી તેમાં ધી ન પુરવાથી દીવો હોલવાઈ જશે. તેવી જ રીતે પરમાત્મ જ્ઞાન આત્મ જ્યોત ને જાગતી રાખવાનું ધી છે. જે રોજ લેતારહીએ ત્યારે જ આત્મા ની જ્યોત જાગતી રહેશે.

પરમાત્મા શિવ સર્વ ધર્મ ની આત્માઓના પિતા છે. હિન્દુ ધર્મ માં નિરાકાર રુપ માં પુજા કરવામાં આવે છે. મુસલમાન ધર્મ માં પણ એવું કહેવામાં આવ્યું છે કે **“ધુઅ ક સૈયે સુહ નહી”** ખુદાશબ્દ નો અર્થ ખુદ -જાતે આવવાવાળા જેને હિન્દુ ધર્મ માં સ્વયં ભૂ કહે છે. બન્ને શબ્દ અલગ અલગ છે પરંતું અર્થ એક જ છે. એ જ રીતે ઓલ્ડ ટેસ્ટમેન્ટ માં “સુસમાચાર” માં મૂસા એ “જેહોવા”નું વર્ણન કર્યું છે કે God is light I am a sun of God, massager of God. પોતાને ભગવાનના બાળક કહ્યા છે. ભગવાન જ્યોતિ સ્વરુપ છે. એવું શિખ ધર્મ માં પણ ગુરુ નાનકે કહ્યું છે. અકોમંકાર નિરાકાર, અજન્મા, છે. બૌદ્ધ ધર્મ માં પણ નિરાકાર શિવલીંગ આકાર ના ચિનકોન શેકી નામના લાલ પથ્થર નું ધ્યાન કરે છે. જેનો અર્થ શાંતિ ના દાતા એવો થાય છે. આમ મહાવીર સ્વામી, બુદ્ધે પણ જેમનું ધ્યાન ધર્યું તે પરમાત્મા સર્વ ના પિતા ની આજે જન્મ જયંતી છે. પરમાત્મા ને આ ધરા પર આવી ને દિવ્ય કર્તવ્ય કરાવતાં શ્રટ વર્ષે પરાં થયાં આ વર્ષે શ્રથ મી શિવજયંતી ઉજવાઈ રહી છે. આપણે સહુ અજ્ઞાન નિદમાંથી જાગીએ અને સાધારણ રુપ માં આવેલા પરમાત્મા ને ઓળખી આપણો સુખ શાન્તિ નો વેરસો લઈ આપણા જીવનને શ્રેષ્ઠ બનાવીએ ત્યારે જ સાચા અર્થમાં શિવજયંતી ઉજવી ગણાશે.

- બ્રહ્માકુમારીજ્ વાર્તા ફિચર્સ

www.bkvarta.com